Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων

Προετοιμασία για τη γρίπη των πτηνών

Η γρίπη των πτηνών είναι νόσος των ζώων, προκαλείται από ιούς της γρίπης που προσβάλλουν κυρίως τα πτηνά (άγρια, οικόσιτα) και σπανιότερα άλλα ζώα, όπως τους χοίρους. Μεταδίδεται δύσκολα από τα πτηνά στον άνθρωπο και μετά από στενή και παρατεταμένη επαφή με άρρωστα ή νεκρά πτηνά που είχαν προσβληθεί από ιό της γρίπης των πτηνών.

Ο ιός της γρίπης των πτηνών ανιχνεύεται στα μεταναστευτικά υδρόβια πτηνά -πιο συχνά στις άγριες πάπιες- τα οποία είναι ανθεκτικά στον ιό και συνήθως δεν νοσούν. Μπορούν όμως να μεταφέρουν τον ιό σε μεγάλες αποστάσεις και να τον αποβάλλουν στις εκκρίσεις τους, ακόμα και όταν εμφανίζουν μέτριας ή μικρής διάρκειας νόσο.

Όλα τα είδη των πτηνών μπορούν να προσβληθούν από τη νόσο, όμως τα οικόσιτα πτηνά (κυρίως κοτόπουλα και γαλοπούλες) είναι ιδιαίτερα ευάλωτα και σε αυτά παρατηρούνται σοβαρές επιδημίες. Οι ειδικοί πιστεύουν ότι τα μεταναστευτικά πτηνά παίζουν καίριο ρόλο στην εξάπλωση αυτή.

Στη χώρα μας, κατά την περίοδο Φεβρουαρίου-Μαρτίου 2006, διαπιστώθηκαν 33 κρούσματα ιού Α/Η5Ν1 σε άγρια πτηνά, χωρίς όμως να εμφανιστούν, μέχρι και σήμερα, κρούσματα ή επιδημίες γρίπης πτηνών σε πουλερικά.

Παρά τις εκτεταμένες επιδημίες γρίπης των πτηνών σε οικόσιτα πτηνά, τα κρούσματα της γρίπης των πτηνών σε ανθρώπους είναι περιορισμένα.

Τα συμπτώματα της γρίπης των πτηνών στον άνθρωπο είναι ίδια με αυτά της εποχικής γρίπης, δηλαδή υψηλός πυρετός, βήχας, πονόλαιμος, μυαλγίες καθώς επίσης και λοιμώξεις των οφθαλμών (επιπεφυκίτιδες). Η κλινική εικόνα όμως και η εξέλιξη της νόσου είναι γενικά βαρύτερη από αυτή της εποχικής γρίπης, ενώ αναφέρονται επιπλοκές όπως μικροβιακή πνευμονία, οξεία αναπνευστική ανεπάρκεια, ιογενής πνευμονία και άλλες σοβαρές επιπλοκές, που κάποιες φορές μπορεί να προκαλέσουν το θάνατο.

Τα μέτρα πρόληψης της γρίπης των πτηνών συνίστανται: α) στη μείωση του κινδύνου μετάδοσης του ιού της γρίπης των πτηνών από τα άγρια πτηνά στα οικόσιτα πτηνά/πουλερικά, β) στην ελαχιστοποίηση της εξάπλωσης του ιού της γρίπης των πτηνών σε οικόσιτα πτηνά/πουλερικά, γ) στη μείωση της πιθανότητας μετάδοσης του ιού της γρίπης των πτηνών από τα πτηνά στον άνθρωπο. Για τον λόγο αυτό, η προετοιμασία για την αντιμετώπιση της γρίπης των πτηνών γίνεται σε συνεργασία με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

Σύμφωνα με το ΚΕΕΛΠΝΟ, το διαθέσιμο αντιγριπικό εμβόλιο για την εποχική γρίπη δεν παρέχει καμία προστασία έναντι του ιού της γρίπης των πτηνών. Παρόλα αυτά ο εμβολιασμός κατά της εποχικής γρίπης συνιστάται τα τελευταία χρόνια για τους απασχολούμενους στην πτηνοτροφία (εκτροφείς, σφαγείς, κ.λπ.), συμπεριλαμβανομένου και του εποχικού προσωπικού, για την αποφυγή τυχόν ταυτόχρονης λοίμωξης από το στέλεχος Η5Ν1 που κυκλοφορεί στα πτηνά και από τα στελέχη της κοινής εποχικής γρίπης τα οποία προσβάλλουν τους ανθρώπους, η οποία μπορεί να ευνοήσει τη μετάλλαξη του ιού γρίπης και την εμφάνιση δυνητικά πανδημικού στελέχους.

Το ΚΕΕΛΠΝΟ διευκρινίζει για άλλη μία φορά ότι η γρίπη των πτηνών διαφέρει ριζικά τόσο από την εποχική γρίπη όσο και από την ενδεχόμενη πανδημία.

Η εποχική γρίπη συμβαίνει κάθε χρόνο κατά τους χειμερινούς μήνες και προκαλείται από τους ιούς της γρίπης που προσβάλλουν αποκλειστικά τον άνθρωπο.

Οι πανδημίες γρίπης μπορεί να εμφανιστούν οποιαδήποτε εποχή του χρόνου, -σε αντίθεση με την εποχική γρίπη που συμβαίνει τους χειμερινούς μήνες-, και οφείλονται σε ένα καινούργιο ιό γρίπης που προσβάλλει τους ανθρώπους και έχει αυξημένη μολυσματικότητα και μεταδοτικότητα με αποτέλεσμα να εμφανίζονται εκτεταμένες επιδημίες παγκοσμίως.

Το ΚΕΕΛΠΝΟ παρακολουθεί συστηματικά την εξέλιξη των επιδημιών της γρίπης των πτηνών σε πτηνά/πουλερικά παγκοσμίως, καθώς και τα δεδομένα για τα ανθρώπινα κρούσματα. Συγχρόνως βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία με τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και ενημερώνεται για την τυχόν εμφάνιση κρουσμάτων γρίπης των πτηνών τόσο σε άγρια όσο και σε οικόσιτα πτηνά.

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας της χώρας για την έγκαιρη ανίχνευση, σωστή αντιμετώπιση και διερεύνηση ενδεχόμενων κρουσμάτων γρίπης των πτηνών σε ανθρώπους, το ΚΕΕΛΠΝΟ βρίσκεται σε συνεργασία με τις Επιτροπές Νοσοκομειακών Λοιμώξεων όλων των νοσοκομείων της χώρας, με στόχο την ενημέρωση του ιατρονοσηλευτικού προσωπικού ως προς τη διαχείριση και την άμεση δήλωση των κρουσμάτων. Συμμετέχει επίσης στη δραστηριότητα του Εθνικού Κέντρου Επιχειρήσεων Υγείας (ΕΚΕΠΥ) του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για τη διοργάνωση και παρακολούθηση ασκήσεων ετοιμότητας στην πλειονότητα των νοσοκομείων της χώρας για την αντιμετώπιση ενδεχόμενων ανθρώπινων κρουσμάτων γρίπης των πτηνών.

Περισσότερες πληροφορίες για το κοινό όσο και τους επαγγελματίες υγείας μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα του Κέντρου (http://www.keel.org.gr/), καθώς και στον αρ. τηλεφώνου 210 5212000. ΙΒ